zullen we dan alleen maar letten op de opleiding van predikanten, en dan nog pas wanneer zij het gymnasium hebben afgeloopen?

Neen, in alle faculteiten moet 's Heeren Naam worden geëerd en geprezen, alle onderwijs moet dienen tot verheerlijking van diens eenigen Naam.

En daarom moet ieder medewerken naar de mate en gave, hem door den Heere geschonken. Rijken en mindergegoeden, ouden en jongen, Ook, ja vooral, de jonge mannen en vrouwen.

Dat begrijpen we in Rijsoord. En daarom staan een viertal jonge mannen gereed, om door persoonlijk bezoek nieuwe contribuanten te winnen en reeds toegezegde contributiën te verhoogen. Zegene de Heere hun werk!

Ds. J. H. Houtzagers, em. pred. van Kootwijk, is thans verhuisd naar Arnhem en verzoekt bij dezen vriendelijk aan allen, die Kootwijk's Kerk en Scholen willen gedenken, hunne gaven te willen zenden aan zijn adres te Arnhem, daar hij ook daar bizonder de belangen van de scholen waarvan hij voorzitter is, blijft behartigen.

Voor Kootwijks scholen, men neme hiervan goede nota, reist geen collectant.

Ds. J. H. Houtzagers,
Voorz. Kootw. Schoolbest.

Arnhem, Velperweg 88.

Korte notulen van de vergadering der der Geref. kerken, binnen het ressort der Classis Deventer, gehouden Woensdag 15 Oct. 1919 in het gebouw der Geref. kerk A, Smedenstraat, Deventer.

Art. 1. Ds. Bax van Holten opent bij afwezigheid van den praeses der vorige vergadering de samenkomst. Hij laat zingen Ps. 123 : 1, leest Psalm 121, gaat voor in gebed.

Art. 2. De credentie-brieven worden nagezien door de Broeders M. B. Parlevliet van Enter en M. Ouendag van Wierden-Rijssen. De predikant van Hengelo is afwezig wegens sterfgeval in zijn familie. De secundus-afgevaardigde is aanwezig. De lastbrief kan echter niet ingediend worden, evenmin van Enschedé. Dezen afgevaardigden wordt opgedragen den brief zoo spoedig mogelijk te zenden aan den scriba dezer vergadering. Van Holten is een secundus-afgevaardigde aanwezig. Alle kerken zijn wettig vertegenwoordigd. De vergadering wordt geconstitueerd.

Art. 3. Het moderamen wordt aldus saamgesteld: Ds. G. Bax, praeses; Ds. P. I. Jongbloed, assessor, bij afwezigheid van Ds. Zijlmans; Ds. J. H. A. Bosch, scriba.

Art. 4. De notulen worden gelezen door den scriba der vorige vergadering, Dr. van Baarsel. Goedgekeurd. De notulen eener vorige vergadering zullen in het notulenboek door den algemeenen scriba, Ds. Knoppers, opgenomen worden.

Art. 5. Het rapport over de predikantstractementen wordt namens de Commissie uitgebracht door Ds. Knoppers. De Commissie ontvangt den dank der vergadering. De conclussies worden aangenomen met algemeene stemmen en luiden aldus:

1. Bijdschap er over uit te spreken, dat een 7-tal kerken het tractement van haar Dienaar hebben verhoogd tot een gezamelijk bedrag van f 2350.

2. Met waardeering er van kennis te nemen, dat andere kerken hebben uitgesproken, straks te zullen doen, wat zij kunnen doen om tot verhooging te komen.

3. Aan een tweetal kerken een bezoek te brengen om broederlijk aldaar over deze zaak te spreken in opdracht van de classis.

4. Primo Januari aan desbetreffende kerken opgave te vragen, wat zij verder in deze zaak gedaan hebben.

5. Tot dit alles de Deputaten voor deze aangelegenheid benoemd, te continceeren.

6. Haar op te dragen eene volgende vergadering opnieuw rapport uit te brengen over den stand der zaken.

Art. 6. Rapport wordt uitgebracht door de Commissie voor de vacature-diensten c.a. Rapporteur Ds. B. A. Knoppers. Besloten wordt het rapport toe te zenden aan alle kerken ter verdere bespreking, opdat een volgende vergadering deze zaak tot een beslissing gebracht worde.

Art. 7. Onderzoek naar Art. 41 D. K. O.

Een der kerken vraagt inlichtingen omtrent vacature-diensten.

Een ander verzoekt advies inzake een gezin, dat vertrokken is uit de gemeente zonder attestatie; eveneens om hulp der classis inzake het beroepen van een predikant.

Van een tweede kerk komt een dergelijk aanvrage in. Op de volgende vergadering zal daarover nader gesproken worden, indien noodig.

Tot approbatie van het beroep naar Enschedé worden aangewezen de kerken van Hengelo en Almelo.

Art. 8. Regeling der vacature-beurten.

14 Dec.: Delden Ds. Jongbloed; Enschedé Ds. Bosch; Glanerbrug Ds. Parlevliet; Olst Ds. Scheps; Vriezenveen Ds. Knoppers; Wijhe Ds. Scheps.

25 Jan.: Delden Ds. Zijlmans; Glanerbrug Dr. van Baarsel; Olst Ds. Bax; Vriezenveen Ds. Scheps; Wijhe Ds. Parlevliet.

Art. 9. Rapporten worden uitgebracht over de gehouden kerkvisitatie. Met dankbaarheid wordt het goede gememoreerd, dat de Heere in de betrokken kerken gegeven heeft.

Opgemerkt wordt, dat het wenschelijk is wat nader aan te geven, hetgeen in het Archief van een kerk thuis behoort. Een kerk heeft eene Bibliotheek van 300 nummers. Ook werd echter hier en daar een klacht geslaakt.

Art. 10. Door de vergadering wordt besloten de samenkomsten weder te Deventer te houden. Aan de Dienaren Jongbloed en Knoppers wordt opgedragen eene nauwkeurige kostenberekening van de classicale vergaderingen in te dienen op de volgende vergadering, opdat hier nader over gesproken kan worden.

Art. 11 ingekomen stukken.

a. De Classis Appingedam zoekt een Dienaar in den Evangelisatie-arbeid. Voor kennisgeving aangenomen.

b. De Classis Franeker deelt mede, dat met een Dienaar des Woords binnen haar ressort naar Art. 12 D. K. O. gehandeld is.

c. Voor den Evangelisatie-arbeid in N.-Brabant en Limburg wordt door desbetreffende Deputaten steun gevraagd.

Art. 12. Art. 43 D. K. O. behoeft niet te worden toegepast.

Art. 13. Lezing der korte notulen heeft plaats.

Art. 14. Ds. Jongbloed sluit de vergadering op de gewone wijze.

Op last der classis,
B. A. Knoppers

Almelo, 15 Oct. 1919.

Ingezonden Stukken.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Hooggeachte Redacteur!

Hoewel het na de kloeke en afdoende wijze, waarop u het pleit voor mij hebt opgenomen tegenover de pogingen, eerst van Prof. Visscher, en thans weer van de *N. Rott. Courant*, om mij, vanwege mijn referaat over de Bronnenscheiding in den Pentateuch, te plaatsen in den hoek dergenen die van onze Gereformeerde lijn afwijken, overbodig zou kunnen schijnen, acht ik het toch goed met een enkel woord in uw blad te komen bevestigen, dat ik aan dit liberale orgaan en aan de »Gereformeerde zijde« die dit blad tot spreektrompet kiest, alle illusie moet benemen, alsof men op mij voor eenig, openlijk of bedekt, tornen aan het volstrekte gezag der H. Schrift zou kunnen rekenen. De H. Schrift was steeds en is nog voor mij het onfeilbare Woord van God, waaraan ik mij met blijdschap voor mijn gelooven en handelen, maar ook niet minder voor mijn wetenschappelijk denken, ten volle onderwerp. En het vraagstuk, dat ik in mijn referaat aanroerde, en waarover indertijd tusschen u en mij eenig geschil rees, raakt, gelijk u terecht opmerkt, aan het gezag der Schrift ten eenenmale niet. De »Geref. zijde«, vanwaar men over deze aangelegenheid in de *N. Rott. Courant* schreef, moet òf mijn referaat nooit gelezen òf de strekking ervan ten eenenmale niet begrepen hebben.

Bovendien wil ik het hier even uitspreken, dat ik geheel en al warsch ben van elke neiging om wetenschappelijke resultaten voor ons Gereformeerde volk te verheimelijken. Integendeel, naar mijn innigste overtuiging moet onze Gereformeerde wetenschap zoo nauw mogelijk contact zoeken met ons Gereformeerde volk. En het is dan ook mijn persoonlijk streven in al mijn wetenschappelijken arbeid, ons Gereformeerde volk zooveel mogelijk te bereiken en met dien arbeid te doen medeleven. Onze Gereformeerde wetenschap moet wortelen in den boezem van ons Gereformeerde volk; dan heeft ze een toekomst, en anders is ze ten doode gedoemd.

U dankend voor de opname dezer regelen.

Met de meeste hoogachting,
Uw dw. dr.
Dr. G. Ch. Aalders.

Ermelo, 21 October 1919.

Kerknieuws.

Gereformeerde Kerken.

Beroepen: Herwijnen, F. Drost, te Moordrecht. — Workum, Pernis en Burum (Fr.), T. L. Kroes, te Coevorden.

Aangenomen: Hoogeveen, M. Gravendijk, te Brielle. — Barendrecht, R. v. d. Kamp, te Breukelen. — Enschede, H. Meulink, te Wolvega.

Bedankt: Vorden, W. E. van Duijn, te Bleiswijk. — Vrijhoeven, 's Grevelduin-Capelle en Sprang, P. H. de Jonge, te Heerde.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

Beroepen: Blokzijl (toez.), Sloten (Fr.), J. F. Roth, cand. te Maarssen. — Sneek, J. A. Bruins jz., te Stiens. — Bellingwolde, G. Hornstra, te Zuid-Zijpe. — Uitgeest (toez.), M. Rosbergen, te Kimswerd (Fr.). — Oostwoud (vac.-Deetman), W. D. M. Baar, te Zwartewaal. — Tholen, J. C. Klomp, te Rijssen. — Marken, J. W. Roobol, cand. te Dordrecht. — Urk, M. G. Gerritsen, te Purmerland. — Ureterp c.a. (toez.), B. Peijsel, cand. te Stiens. — Nieuw-Dordrecht, T. J. Wielinga, te Nieuw-Amsterdam. — Terborg, H. Visser, te Arum.

Aangenomen: Wolfaartsdijk, J. K. F. Mants, te Biezelinge. — Akersloot, D. Bakker, cand. te Doetinchem.

Bedankt: Leerbroek, Schoonrewoerd, B. N. B. Bouthoorn, te Ter Aa. — Wilhelminadorp, J. H. C. Kamsteeg, te Stavenisse. — Wijdenes c.a., J. F. Tinholt, te St. Maarten en Valkoog. — Den Bommel, J. W. Verschoor, te Poortvliet. — Gouderak, H. A. Heijer, te Vlaardingen. — Capelle a/d IJsel, P. G. de Vey Mestdagh, te Schipluiden. — Hensbroek, D. Bakker, cand. te Doetinchem. — Wormer, C. de Jongh, te Nieuwveen.

Advertentiën.

Heden overleed zacht en kalm in de blijde hope des eeuwigen levens, onze lieve Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

GEPKE MEERSMA,

in den ouderdom van 78 jaren, Weduwe van Brugt Casimir, overleden te Kollum in het jaar 1877.

Groningen,
H. CASIMIR.
J. CASIMIR—Hendriks.
H. CASIMIR.
T. CASIMIR—Borst.
M. GROENEVELD—Casimir.
E. J. GROENEVELD.
Zuidhorn,
G. BOSGRAAF—Casimir.
B. BOSGRAAF.
Groningen,
B. CASIMIR.
T. CASIMIR—Uildriks.
's Gravenhage,
R. CASIMIR.
S. CASIMIR—Borgman.
en Kleinkinderen.

Groningen, 17 October 1919.
Aweg 15.

Heden avond overleed in zijnen Heere en Heiland, in de volle verzekerdheid des geloofs, na eene korte ongesteldheid onze geliefde Man, Vader, Behuwd- en Grootvader

HESSEL TURKSTRA,

in den gezegenden ouderdom van bijna 78 jaren.

Dokkum,
Wed. H. TURKSTRA—Hoekstra.
Betterwird,
J. TURKSTRA.
J. TURKSTRA—Boersma.
Gerkesklooster,
A. TURKSTRA.
H. TURKSTRA—Wiersma.
Raard,
R. TURKSTRA.
D. TURKSTRA—v. d. Veen
en Kleinkinderen.

Dokkum, 19 Oct. 1919.

Huishoudster.

Een burger Wed., leeft. 41 jaar, Ger. G. **zoekt plaatsing** in klein gezin. Brieven onder letter D. Bur. v. d. Bl.

Mr. GROSHEIDE
ACCOUNTANT
(Lid Ned. Instituut)
SINGEL No. 303.
TELEF. N. 1233 en C. 2981.

Tijdschriften
waarvan er tenminste
een in elk gezin
behoort:
Christelijk
Vrouwenleven
Meisjesleven
Hou Zee
(Jongensblad)
Vrij en Blij
(Kinderblad)
Vraagt prospectus
en proefnr.
Uitgeversmaatschappij
E. J. Bosch Jbzn Baarn

Heden verscheen bij onze Firma:

Emanuel Swedenborg
over de Aardbollen in ons Zonnestelsel
PLANETEN
genoemd
en over andere
Hemellichamen

over hunne bewoners en over **de geesten** en **de engelen** aldaar.
Eerste Ned. vertaling naar het Latijn.
Prijs f 2.40 fr. p. p. na toez. v. postw. f 2.50.
's-GRAVENHAGE, W. P. van STOCKUM & ZOON.

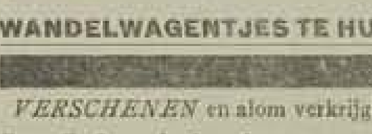

WANDELWAGENTJES TE HUUR.

VERSCHENEN en alom verkrijgbaar:

De Scheurkalender van het Gereformeerd Tractaatgenootschap „FILIPPUS",

onder redactie van: Ds. J. H. DONNER, Dr. H. FRANSSEN en Ds. H. W. LAMAN.

Prijs f 0.90.

Voor koopers van den Kalender zijn nog te bekomen de Premiën **„KERKHERVORMING** en **DORDTSCHE SYNODE"** à **f 0,50** per exemplaar, afzonderlijk **f 1,00.**

Wie van de ontvangst verzekerd wil zijn, haaste zich den Kalender te bestellen.

Firma F. P. D'HUIJ, Middelburg.

ZIGTERMAN's
GOEDKOOPE MEUBELWINKELS
GRONINGEN, O. EBBINGESTR. 33
TELEFOON 1177.
ASSEN, MARKT 14.
TELEFOON 269.

Bij J. H. KOK te Kampen verscheen heden:

WAT IS WAARHEID?

DOOR

J. LA ROY.
PRIJS 25 CENT

bij 25 ex. 22½ ct., 50 ex. 20 ct. 75 ex. 17½ ct., 100 of meer ex. 15 ct.

Zeer geschikt voor verspreiding bij Evangelisatiearbeid.

De Groote Synode van Dordrecht in 1618—1619

Met vele aanteekeningen, geput uit de oorspronkelijke, voor een deel onuitgegeven bronnen

DOOR

Dr. H. KAAJAN
V. D. M. te Rotterdam,

Schrijver van De Pro-Acta der Dordsche Synode.

Een historische bijdrage, die bedoelt een kort overzicht te geven van de Groote Synode en van wat aan haar voorafging, en waarin haar internationaal karakter bijzonder wordt belicht.

15 vel, groot 8°, met twee illustratiën.

Ingenaaid f 2.40 - Gebonden f 3.25
(met 5 % crisistoeslag).

Een greep uit de vele beoordeelingen in onze Pers:

Noord-Hollandsch Kerkblad (Ds. T. Ferwerda): Beknopt, helder, zakelijk geeft dit boek een overzicht der Groote Synode. De uitgeefster zorgde voor een waarlijk royale uitvoering.

De Zeeuw: Met grooten lof begroeten wij deze studie. Gereformeerde menschen moeten dit boek lezen.

Gereformeerde Kerkbode (Ds. J. H. Landwehr): Ook de wetenschappelijke historievorschers vinden hier een goede en betrouwbare bron voor hun onderzoekingen. Dit boek zal in en buiten onzen kring de aandacht trekken. De uitvoering is voortreffelijk.

Weekblad der Ned. Herv. Kerk (Officieel Orgaan): De geleerde Schrijver wel bekend door zijn uitgaaf van de Pro-acta, heeft zich op voortreffelijke wijze gekweten van zijn taak. Een ontzaglijke massa oorspronkelijk materiaal is verwerkt tot een aangenaam leesbaar boek.

De Rotterdammer: Volkomen planmatig heeft Dr. K. aan de samenstelling van zijn boek gearbeid. Dat zien we aan de prachtig-systematische verdeeling der stof. Een enorme, eerbiedwekkende bronnenstudie heeft hij aan het schrijven van zijn werk doen voorafgaan.

Rotterdamsche Kerkbode (Dr. J. R. Callenbach): Niet alleen uiterlijk ziet het boek er goed uit, ook innerlijk is 't wèl verzorgd. Het laat zich aangenaam lezen, de stijl is klaar, het beeld van de Synode is helder geteekend. Dat duidelijk blijkt waar schrijvers sympathiën liggen, is een deugd. Historische boeken, waarbij dat niet blijkt, zijn prullen, koud en glibberig als regenwormen. Die sympathiën verhinderen haar echter niet de gebreken en tekortkomingen van de Synode te zien en te noemen.

Het boek van Dr. Kaajan worde gelezen door ieder, die een heldere voorstelling wil hebben van de groote Synode en haren arbeid.

UITGAVE VAN DE
AMSTERDAM. N. V. DE STANDAARD.

Abonnementen op
DE HERAUT
in Zuid-Afrika
worden aangenomen door
J. L. VANSCHAIK,
Boekhandelaar
Kerkstraat Centraal
Pretoria
Postbus 724

Drukkerij Holland
N. Z. Voorburgwal 58—60,
AMSTERDAM.

VISITE- EN VERLOVINGSKAARTEN
CIRCULAIRES - PROGRAMMA'S
CONVOCATIËN - BESTEKKEN
AANDEELEN - OBLIGATIËN
EN ALLE ANDERE DRUKWERKEN.

Uitvoering vlug en net. -- Prijsberekening billijk.

Verschillende Feuilletons, in *De Standaard* verschenen, worden door den uitgever **W. ten Have, te Amsterdam,** in boekvorm uitgegeven onder den titel:

Standaard-Serie.

Als No. 3 verscheen:

DE IJZEREN RIDDER
DOOR
Leontine van Winterveld-Platen

De prijs van ieder deel is **f 1.80** ingenaaid, en **f 2.50** gebonden in stempelband.

Men kan zich abonneeren tot wederopzegging op heel de serie. Aangeabonneerden worden de deelen bij verschijning onmiddellijk toegezonden.

De Directie van „De Standaard".

Spaarbank
VOOR DE
Stad AMSTERDAM.
(Opgericht in 1848).

Hoofdbureau:
Singel 544—546.
Geopend:
ELKEN WERKDAG van des morgens half 10 tot des avonds 8½ uur.

Bijbureaux:
Bloemgracht 33.
Haarlemmerplein 4.
Bilderdijkstraat 194.
Ceintuurbaan 131.
»Zeemanshuis«, Kadijksplein 8.
1ste Van Swindenstraat 19.
Brederodestraat 103.
Geopend:
ELKEN WERKDAG des morgens van hal. 10 tot half 1 en des avonds van half 7 tot 8½ uur.
Nachtegaalstraat 105a
(Spreeuwenparkschool)
Geopend: Maandag, Woensdag en Zaterdagavond van half 7 tot half 9.

Mr. H. J. POST,
Directeur.

Aangeboden:
f 100 4 pCt. School Rotterdam.
f 100 4 „ Johannesstichting.
f 500 4 „ „ „
f 500 3½ „ Gymn. te Zetten.
Aanbiedingen worden ingewacht bij:
Helderts & Co.
AMSTERDAM. Egelantiersgracht 16

WED. JOHs. ALBERTS,
Tabak- en Sigarenmagazijn
„BILDERDIJK",
Bilderdijkstraat 5, -:- Amsterdam.
Ruime sorteering van goede merken in elken prijs.
ZONDAGS GESLOTEN.

De Heraut
VOOR DE
Gereformeerde Kerken in Nederland.
Bureaux: N. Z. VOORBURGWAL 58—60, Amsterdam.

ADVERTENTIE-PRIJS:
van 1—6 regels . . . . . f 1.30
iedere regel meer . . . . . f 0.20

CONTRACTEN:
Bij contract voor het verbruik binnen één jaar van minstens:
500 regels . . . . . 16 cents per regel
1000 „ . . . . . 14 „ „ „
2000 „ . . . . . 12 „ „ „

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

voor de Vereeniging:

Aan Contributiën:

door den heer L. A. v. d. Blom te Gorinchem f 106.50, Mevr. Wed. L. G. W. te A. f 25, door Ds. J. A. de Vries te Zaandam f 80, door den heer A. Zijlmans Pzn. te Raamsdonk f 19.25, door den heer G. J. v. d. Mijden te Bennekom f 2.50, door den heer Dr. W. G. Harrenstein te Medan f 287, door den heer A. Verduijn f 46, door den heer J. Bos uit Koevorden f 47.75, uit Dalen f 2.50, uit Zwinderen f 3.40, uit Schoonebeek f 14.70 samen f 68.25, door den heer A. Sijsma te Tiel f 21.15; door den heer S. Kooy te Heeg f 115.50, door Ds. J. H. Binnema te Arum f 45.50, door den heer W. Graafhuis te Groningen 2e storting f 650, door den heer J. J. Boon te Bergen op Zoom f 42.15, door den heer G. F. Hummelen uit Assen f 297.75, uit Roden f 2.50, uit Een f 0.60, uit Eelde f 6.85 samen f 307.70, door den heer J. Kuik uit Wildervank f 163.10, uit Veendam en Ommelanderwijk f 122 samen f 285.10; door den heer S. Tuininga te Oudega f 83.50, door den heer J. de Beer te Wolfhezen f 18.20, door den heer C. H. Eldering uit Hoogkerk f 36.30, uit Leegkerk f 36.50, uit Vierverlaten f 24, samen f 96.80.

Aan Collecten:

(Voor de Theologische faculteit):

Van de Gereformeerde Kerk te Zuilen f 6.65, te Dordrecht f 98.29, te Bennekom f 33.88, te Elst f 3.22½ te Heteren f 4.54, te Lunteren f 4.22, te Oosterbeek f 29.46½, te Randwijk f 5.70, te Velp f 24.78, te Wageningen f 10.23, te Westervoort f 14.60½, te Zetten f 7.77, te Vries f 10.33, te Zuidlaren f 10.51, te Axel f 88.17, te Medan f 29.10, te Batavia f 50, te Axel f 64.05, te Hoek f 5.32, te Oostburg f 29.24, te Schoondijke f 43.38 te Aardenburg f 6.75, te Zaamslag f 63.20, te Baarland f 17.06, te Borssele f 11.60, te Driewegen f 5.46, te Goes f 64.34, te 's-Gravenpolder f 10.55, te Heinkenszand f 24.78, te Kapelle Biezelinge f 15.96, te Kruiningen f 10.58½, te Nieuwdorp f 34.64, te Wemeldinge f 9.18½, te Wolfaartsdijk f 18, te Ierseke f 26.

Aan Schenkingen:

gevonden in de collecte te Dordrecht f 2.50, door Dr. G. W. Harrenstein van E. van V. f 25, van E. van O. f 15, samen f 40, collecte bidstond te Amsterdam f 90.30½.

Voor de Medische faculteit:

(Contributiën).

Door den heer A. Verduyn te Oudshoorn f 94.50; door den heer J. de Boer, te Wolfhezen f 2.50.

Voor het Studenten studiefonds:

a deposito ontvangen:

Van den heer G. Both Arn. hulpvereeniging te Vlaardingen f 6.60.

H. W. VAN MARLE Jr.,
Penningmeester.

Amsterdam, Keizersgracht 162.
Post Giro No. 6327.